

Соколов А.В.
кандидат наук з державного управління, доцент
Соловйова Н.М.
магістр
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Розвиток персоналу є однією з найважливіших умов успіху організації. Це особливо актуально в сучасному світі, де науково-технічний прогрес розвивається прискореними темпами, в результаті чого професійні знання та навички застарівають швидше, ніж будь-коли раніше. Невідповідність кваліфікації персоналу потребам медичного закладу негативно позначається на його загальній продуктивності та ефективності. Саме тому дослідження професійного розвитку персоналу закладів охорони здоров'я набуває все більшої уваги з боку науковців.

Впровадження інноваційних технологій з практичними навичками в систему підвищення кваліфікації медичного персоналу є основним завданням сучасної медичної освіти.

Кейс-метод (case-based learning) використовується і активно розвивається для підготовки і підвищення кваліфікації фахівців різних освітніх напрямків. Це «дослідницький метод, який використовується для розвитку глибокого та багатоаспектного розуміння складних проблем реального життя. Мета полягає не в отриманні нових знань, а у формуванні професійних умінь, умінь і навичок розумової діяльності» [1].

Підвищення кваліфікації медичного персоналу з використанням кейс-підходу має включати набір клінічних випадків, які в інтерактивному режимі надаються користувачеві для аналізу в процесі навчання. Метод кейс-тренінгу впроваджено в систему підвищення кваліфікації медичного персоналу, оскільки одним із головних напрямків у сфері медичної освіти є необхідність поглиблення практичних аспектів підготовки майбутніх лікарів, а також якісної післядипломної підготовки при збереженні відповідний рівень теоретичних знань.

Передумовами впровадження кейс-методу в систему підвищення кваліфікації медичного персоналу з використанням інтерактивних веб-технологій є: періодична відсутність предметних пацієнтів для демонстрації, неможливість практичної ілюстрації різноманітних клінічних випадків, необхідність поглиблення практичних аспектів якісної післядипломної підготовки, і при цьому підтримання належного рівня теоретичних знань; необхідність оптимізації традиційних навчальних засобів, методів і форм; необхідність якісної візуалізації додаткових методів перевірки; необхідність удосконалення методів контролю знань і впровадження комп'ютерне тестування, необхідність впровадження в навчальний процес нових

інформаційно-освітніх мережевих технологій навчання, підвищення ефективності навчання.

Цікавим, на нашу думку, є поєднанням кейс-методу з технологією веб-пошуку. Таке поєднання дає змогу реалізовувати такі інноваційні технології професійного розвитку медичного персоналу як «веб-квест» та «веб-дослідження».

Поняття «веб-дослідження» означає «виконання завдання з елементами рольової гри з використанням інформаційних ресурсів» [2] або «спеціально організовану дослідницьку діяльність, під час якої учні з метою виконання діяльності здійснюють пошук інформації за визначеними адреси в Інтернеті» [1].

«Веб-квест» та «веб-дослідження» є одним із найефективніших активних компонентів систем безперервного навчання XXI століття, у тому числі сучасної медичної освіти, і є проблемним завданням з елементами рольової гри для реалізації інформаційно-освітніх технологій веб-використання.

Медичний веб-пошук дозволяє організувати індивідуальні освітні треки медичного персоналу. В рамках підвищення кваліфікації медичного персоналу технології веб-пошуку розширюють можливості для підвищення ефективності навчального процесу в усіх відділеннях внутрішньої медицини, оскільки використовують засоби електронного навчання для надання медичної інформації в різних форматах.

Світова практика пропонує багато моделей побудови мережевих завдань:

- створені вчителем або учнем сценарії проектної діяльності на різні теми (обговорення цікавих, гострих, проблемних) при використанні великої кількості інформаційних ресурсів;
- використовувати можливості Інтернету для проведення організованої самостійної дослідницької діяльності;
- спеціально організовані веб-сторінки;
- інноваційні способи організації самостійної роботи студентів;
- Інтернет-ресурси, самостійно розроблені та заплановані до впровадження на основі навчальної структури;
- використовувати персональні комп'ютери та інформаційні ресурси Інтернету для розуміння та пояснення навчальної моделі раціональної праці як способу активізації навчальної діяльності.

Ми вважаємо, що сучасні медичні освітні мережеві задачі можуть поєднувати в собі елементи ігрових мережевих задач і дослідницьких мережевих задач і бути детективним форматом, заснованим на розв'язанні діагностичних завдань для проведення диференціальної діагностики прикладу. Ігрові мережеві завдання можуть носити освітній характер, оскільки сприяють ознайомленню з певним набором медичних знань або окремими, індивідуальними медичними фактами та рекомендаціями. Натомість вивчення веб-завдань дозволяє поглибити знання з певної теми. Вони можуть охоплювати зміст однієї навчальної проблеми вузького характеру (наприклад, малі проекти) або, навпаки, використовувати знання з різних галузей навчальних дисциплін (наприклад, кардіології, пульмонології, функціональної діагностики тощо).

Тому впровадження кейс-методу в систему підвищення кваліфікації медичного персоналу за допомогою інтерактивних веб-технологій є важливою частиною сучасної проактивної медичної підготовки, як на рівні додипломної, так і післядипломної освіти, як складової професійного розвитку. Це сприяє вдосконаленню організації активної пізнавальної діяльності учасників навчання, розвитку логічного мислення, аналізу, узагальнення, систематизації та оцінки інформації, формуванню нових умінь (розвиток навичок роботи з комп'ютером, збільшення словникового запасу), реалізації творчого потенціалу (Розвиток дослідницької та творчої здібності), а й уміння застосовувати накопичені теоретичні знання для вирішення конкретних завдань (клінічних випадків), що є основою повсякденної діяльності лікарів.

Кейс-метод у системі підвищення кваліфікації медичного персоналу за допомогою інтерактивної мережевої технології реальних клінічних випадків можна застосовувати для моделювання різноманітних клінічних ситуацій, у тому числі рідкісних клінічних випадків та відпрацювання навичок діагностики та алгоритмів лікування, алгоритмів рухів у клінічних ситуаціях, що дає можливість багаторазово відпрацьовувати певні вправи та рухи за запропонованим алгоритмом (необмежену кількість разів можна відпрацьовувати необхідні навички), забезпечуючи особистий метод підвищення рівень кваліфікації медичного персоналу і тим самим підвищити якість медичної допомоги. Зібрані бази даних клінічних випадків і детальна візуалізація результатів обстеження можуть значно підвищити якість медичної освіти. Перевагою також є те, що клінічний досвід у віртуальному середовищі не несе ризику для пацієнта, завдяки контролю тестів можна об'єктивно оцінити рівень досягнутих навичок, навчання можна проводити у зручний час. Частина функцій передана віртуальним симуляторам, що допомагає формувати самостійність у прийнятті рішень, тим самим підвищуючи ефективність підготовки медичного фахівця [3].

Література:

1. Інноваційні освітні технології в післядипломному навчанні лікарів: психолого-педагогічні аспекти. / О.М. Хвисяк та ін. *Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні* : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Т:ТНМУ. 2018. С. 96-101.
2. Киричок В.А. Можливості застосування інтерактивних методів навчання у системі післядипломної медичної освіти. *Медична освіта*. 2016. № 1. С. 25-28.
3. Черчик Л., Сергійчук Р. Сутність та складові управління розвитком персоналу закладів охорони здоров'я. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2022. №1. С. 58-66.